

Tlholeho

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa Thuto ea Beke ena Bala: *Lipe. 100:1–3, Genese 1–2, Exoda 20:8–11, Exoda 40:33, Matt. 25:14–30, Matt. 19:7–9.*

Temana ea Khopolo: “Tšimolohong, Molimo o ne o hlole maholimo le lefatše.” (*Genese 1:1*).

Buka ea Genese, le Bible eohle, e qala ka ketso ea Molimo ea tlhoho. Taba ena e bohlokoa kaha e bolela hore tlholeho ea rona e tsoaea qaleho ea motho le histori ea Bible. 'Nete ena e boetse e bontša hore pale ena ea Genese ea tlholeho e na le 'nete e tšoanang ea nalane ea motho le histori. .

Litemana tse peli tsa tlholeho ho Genese 1–2 li fupere Lithuto tse malebana le Molimo le batho. Bekeng ena ha re ithuta, re utloisisa moelelo oa Sabatha ea Letsatsi la Bosupa hantle. Re tla thuhisang ketso ea Molimo ea ho bopa motho ka setšoantšo sa hae, le ka lerole. Re tla hlolloa ha re bona sepheo ea sefate sa tsebo ea botle le bobe le nyalano ea sona le sefate sa bophelo.

Thuto ea bohlokoa-hlokoa paleng ea tšimoloho ke thuto ea mohau. Re phela feela ka mohau. Molimo o hlotse maholimo le lefatše batho ba e-so be teng. Hantle joaloka tlholeho ea rona, topollo ea rona le eona ke mpho e tsoang ho Molimo. Ho thahasellisa ha ka kang hore e be ka bobeli li teng molaong oa Sabatha ea letsatsi la bosupa.

**Ithute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la 2 Mesa.*

Molimo oa Tiholeho

Bala Lipesalema 100:1–3. Karabo ea motho ho Molimo oa tiholeho ke efe, hobaneng?

Ho Genese 1, molaetsa oa pele oa tthaloso ea tiholeho ke “Molimo.” Re utloile taba ena phetolelong ena: “Tsimolohong Molimo” (*Gen. 1:1*). Moleng oa pele, (*Gen. 1:1*), lentsoe “Molimo” le behiloe bohareng ba temana ’me le sheletsoe ka sehala se matla se bontšang moetlo oa ntho’e halalelang bakeng sa ho toboketsa bohlokoa ba Molimo. Ka hona, temana ea tiholeho e qala ka ho toboketsa Molimo, moqapi oa tiholeho.

Haele hantle, buka ea Genese e qala ka ho teka ntlha tse peli ka Molimo. Ea pele ke tthaloso ea tiholeho (*Gen. 1:1–2:4*) e bontša Molimo a fapane hole-hole le batho, Molimo o phahametseng kelello tsa batho, *Elohim*, eo lebitso la hae le buang ka bophahamo ba Molimo. Lebitso la *Elohim* le bontsxa bophahamo le matla, ’me tšebeliso ea lentsoe lena e bontšang bongata e toboketsa taba ea boholo le bophahamo.

Tthaloso ea bobeli ea tiholeho (*Gen. 2:4–25*) e hlalisa Molimo a le holimo-limo ebile e le Molimo oa motho ka mong, YHWH, Molimo o lutseng o le teng oo ba bangata ba lumelang hore lebitso la hae le bontša ho ba haufi le likamano. Ka hona, tthaloso ea tiholeho ka moka, ke moelelo o potsetseng oa boipiletso ba ho khumamela Molimo; taba ea pele, ho ela hloko botle, ho hloka pheletso le matla a Molimo, ha ka nako e tšoanang re ananela hore re itšetleheile ho Eena hobane O re bopile “ha rea ipopa” (*Lipe. 100:3*). Lena ke lona lebaka le etsang hore boholo ba Lipesalema bo amahanye khumamelo le tiholeho (*Lipe. 95:1–6; Lipe. 139:13, 14 [bapisa le Tsen. 14:7]*).

Kutloisiso ena e habeli ea Molimo ea phahameng ea matla, ea boetseng a le haufi, ea lerato, ea nang le likamano le rona, e khoatse taba ea bohlokoa mabapi le kamoo re tlamelang ho atamela Molimo kateng khumamelong. Ho hlolloa le ho hlonepha li tsamaea ’moho le thabo le tiisetso ea hore Molimo O haufi, o oa tšoarela, O lerato (*sheba Lipe. 2:11*). Le tatellano ea ntlha tse peli tsena ka Molimo e ea utloahala: maiphihlelo a bohaufi ba Molimo le mofuthu oa boteng ba hae li latela maiphihlelo a sebaka se lipakeng tsa Molimo le motho. Ke fela ha re ananela hore Molimo O moholo, re ka khonang ho ananela mohau oa hae ’me re thabele, ka thothomelo, lerato le boteng ba hae maphelong a rona.

Nahana ka matla a Molimo a se nang pheletso, Molimo ea tšoereng maholimo le lefatše, empa a ka ba haufi-ufi ho e mong le e mong oa rona. Ke hobaneng ha ’nete ee e hlollang e makatsa hakaale?

Tlholeho

Bala Genese 1:4, 10, 12, 18, 21, 25, 31, le Genese 2:1–3. Bohlokoa ba sephetoane sena “ho molemo” tlhalosong ea pele ea tlhohleho ke bofe? Thuto e poteletseng e fuperoeng ke qetello ea tlhohleho ke efe? (*Gen. 2:1–3*)?

Khatong e 'ngoe le e 'ngoe ea tlhaloso ea tlhohleho, Molimo o hlahloba mosebetsi oa hae e le *tov*, “o motle.” Boholo ba nako sephafi sena se utloisoa se bolela hore mosebetsi oa Molimo oa tlhohleho o ne o atlehile, le hore ha Molimo a hlokomela hore “ ‘o motle’ ” ho bolela hore “e sebetsa hantle.” Leseli le ne le khantša (*Gen. 1:4*). Limela n’e li beha litholoana (*Gen. 1:12*) joalo-joalo.

Empa lentsoe lena le ne le bontša se ka nqane ho ho sebetsa ha se entsoeng feela. Lentsoe lena la Seheberu *tov* le boetse le sebelisoa ka Bibeleng ho bontša ho babatseha le kananelo ea ntho’e ntle (*Gen. 24:16*). Le boetse le sebelisoa ha ha bapisoa bobo (*Gen. 2:9*), bo amahangoang le lefu (*Gen. 2:17*).

Poleloana “ho molemo” e bolela hore tlhohleho e ne e sebetsa hantle, e ne e le ntle e phethahetse, ho se bobo hohang ho eona. Lefatše le ne le “e-so” joaloka ka lena la rona, le anngoeng ke sebe le lefu, taba e tlhalosong ea bobeli ea ketsahalo ea tlhohleho (*sheba Gen. 2:5*).

Tlhaloso ena ea tlhohleho e k’hoefela lifiori tsa evolushene ha mpe-mpe, tse reng lefatše le ikentse ka katellano ea liketsahalo tsa tšohanyetso tsa lilemo-lemo, tse qalileng ka ntho’e nyenyane ho ea ho e kholo.

Ho fapana le sena, sengoli sa Bibe le se rre tiisetse hore Molimo o hlotse maholimo le lefatše hang-hang ka sepheo le morero (*Gen. 1:1*). Ha ho nth’oe iketsahaletseng ka chance kapa feela-feela tjena mona. Lefatše ha lea iketsa empa ke tholoana ea thato le lentsoe la Molimo (*Gen. 1:3*). Kutu ketso ‘*bara*’, “hlola,” e tolokiloe ho Genese 1 e le tšimolohong Molimo o “hlotse” maholimo le lefatše, e hlaha feela moo Moetsi eleng Molimo, ’me e bontša bo hang-hang: Molimo a buoa, ’me haeba joalo.

Temana ena ea tlhohleho e re bolela hore “sohle” se ne se entsoe nakong eo (*Gen. 1:31*), ’me ho ea ka ’Mopi, a bona sohle se le “setle haholo” (*Gen. 1:31*). Genese 1:1; ’me Genese 2:1 e phatlalatsa hore ketsahalo ka bo eona e n’e qetuo. ’Me e n’e felile kaofela ka matsatsi a tšeletseng, ho kenyeletsa le Sabatha ka matsatsi a tšeletseng.

Ke hobaneng ha taba ea libilione-bilione tsa lilemo ea ivolushene e shanotsa tlhaloso ea pale ea Genese ea tlhohleho ha mpe-mpe? Hobaneng kutloisiso tsee tse peli li sa kopane ho hang?

Sabatha

Bala Genese 2:2, 3 le Exoda 20:8–11. Hobaneng ha sabatha ea Letsatsi la bosupa e amahangoa le tlholeho? Ke joang kamano ee e nang le tšusumetso malebana le kamoo re bolokang Sabatha?

Ke hobane “Molimo a qetile” mosebetsi oa hae a ileng a khakola Sabatha. Ka hona, Sabatha ea letsatsi la bosupa ke pontso ea tumelo ea rona ea hore, Molimo o ile a qeta mosebetsi oa hae mohlang oo, ’me a bona “o le motle haholo.” Ho boloka Sabatha ke ho ba le Molimo kananelong ea bohlokoa le botle ba tlholeho ea hae.

Re ka phomola mesebetsing ea rona hantle joalokaha Molimo a phomotse ho oa hae. Ho boloka Sabatha ke hore e, tlholehong ea Molimo “e ntle haholo,” e kenyeletsang ’mele ea rona. Ho fapana le kutloisiso tsa mehlang ea khale (le tse ling tsa mehlang ena) ha ho letho mangolong, Testamenteng e Ncha kapa ea Khale, le hlalisang ’mele o le mobe. Ntho’eno ke kutloisiso ea bohetene, ha e tsoe Bibeleng. Ho fapana le seo, baboloki ba Sabatha ba motlotlo ka tlholeho ea Molimo—e kenyeletsang nama ea bona—ke ka hona ba ka natefeloang ke tlholeho le ho e hlokomela.

Sabatha, e tšoaeng “pheletso” ea pele ea histori ea batho, e boetse ke letšoa la tšepo ho batho ba sotlehileng le lefatšeng le llang. Ke taba e thahasellisang hore e be poleloana “a phetha mosebetsi” e boetse e hlaha hape qetellong ea khaho ea sehalalelo (*Exoda 40:33*), hape qetellong ea khaho ea Tempele ea Salemone (*1 Marena 7:40, 51*)—libaka tsena ka bobeli ke moo evangeli ea topollo e neng e rutoa teng.

Kamora ho oa, Sabatha, qetellong ea beke, e supa mohlolong oa tumelo, e tlang ho etsahala feela ka mohlolo oa tlholeho e ncha (*Esa. 65:17, Tsen. 21:1*). Sabatha ke letšoa qetellong ea beke e ’ngoe le e ’ngoe ea motho le bontšang hore matšoenyeho le mathata a lefatše le oona a tla fela.

Lena ke lona lebaka le entseng hore e be Jesu o ile a khetha Sabatha e le letsatsi le nepahetseng haholo bakeng sa ho folisa bakuli (*Luka 13:13–16*). Ho fapana le meetlo eo baetapele ba neng ba khohletse ka hara eona, ka lipholisano tsa Sabatha, Jesu o ile a supisa batho bao, le rona, nakong eo mahloko ohle, mahlomola ohle, ho shoa hohle, ho tla fela, eleng sehlohlolo sa mosebetsi oa pholoso. Ka hona, Sabatha e ’ngoe le e ’ngoe e re supisa tšepo ea pholoso. .

Ke joang ka ho phomola ka Sabatha re bang le maiphihlelo a ho phomolo le topollo eo re nang le eona ho Jesu ha joale le eo eleng hona e tlang ho phethahatsoa, qetellong, tlholehong ea maholimo e lefatše le lecha.

Thlolo ea Batho

Tlhlo ea batho ke ketso ea ho qetela ea Molimo ea tlhohleho, bonyane ho ea ka tlhaloso ea Genese. Batho ke sehlohlolo sa tlhohleho eohle ea lefše, eleng sepheo sa ho etsa lefatše.

Bala Genese 1:26–29 le Genese 2:7. Nyalano ea lithaloso tsee tse fapaneng mabapi le tlhlo ea moto ke efe?

Hore Molimo O bopile batho ka setšoantšo sa hae ke e 'ngoe ea lipolelo tse entsoeng ka sebete se makatsang ka Bibeleng. Ke batho fela ba entsoeng ka setšoantšo sa Molimo. Leha “Molimo a entsa liphoofofo tsa lefatše ka mefuta ea tsona” (*Gen. 1:25*), “Eaba Molimo o etsa motho ka setšoantšo sa hae” (*Gen. 1:27*). Fomula ena e lutse e sebelisoa ho bontša tlhaho ea batho ea semoea fela, e tolokoang ho bolela hore “setšoantšo sa Molimo” se utloisisoa se hlalosa tšebetso ea tsamaiso ea ho bontša Molimo, kapa tšebetso ea likamano tsa semoea le Molimo kapa le ba bang.

Lha likutloisiso tsena li nepahetse, li sitoa ho kenyeletsa 'nete ea bohlokoa ea tlhohleho ena. Kutloisiso tsena ka bobeli li hlile li kenyelelitsoe mantsoeng a mabeli “setšoantšo” le “ho tšoana” ha ho hlalosoa ketsahalo ena ho Genese 1:26. Leha lentsoe la Seheberu *tselem*, “setšoantšo,” le bontša sebopeho sa 'mele o tšoarehang, lentsoe *demut*, “ka ho tšoana” le bontša limelo tse sa tšoarehang tsa motho ea halalelang.

Ka hona, kutloisiso ea Seheberu ea “setšoantšo sa Molimo” e lokela ho utloisisoa ka botlalo ho ea kamoo Bibe e hlalosing tlhaho ea batho kateng. Temana ea Bibe e tiisa hore batho (banna le basali) ba entsoe ka setšoantšo sa Molimo ka nama le ka moea. Joalokaha Ellen G. White a hlalosa: “Nakong eo Adama a tsoang ka hara letsoho la 'Mopi, o ne a e-na le nama, kelello, le semoea, tse tšoanang le tsa 'mopi oa hae.”—*Education*, leq. 15.

Haele hantle, kutloisiso ena e feletseng ea setšoantšo sa Molimo, se kenyeletsang 'mele o tšoarehang, e boetse e toboketsoa nqe 'ngoe moo ho hlalosoang tlhohleho, moo e reng “motho ea e ba moea o phelang” (*Gen. 2:7*), moeelong oa eona o tala, “moea o phelang” (*nefesh*), Molimo “o bopile” eaba “o oa bululela.” Holokomela hore pululelo e atisa ho amahangoa le karolo ea semoea, empa e boetse e nyallana haholo le bokhoni ba se phelang ba ho hema, karolo ea motho e ileng ea “etsoa. . . ka lerole la lefatše.” Ke “phefumoloho ea ho phela;” ke hore, phefumoloho (semoea) le bophelo (nama).

Ha mora Molimo o ile a etsa mosebetsi oa boraro, nakong ena a etsa mosali ka 'mele oa monna (*Gen. 2:21, 22*), tsela ea ho tiisa hore tlhaho ea hae e tšoana le ea monna.

Boikarabello ba Batho

Hang kamora hore Molimo a bope monna oa pele, o ile a mo fa limpho tse tharo: serapa sa Edene, (*Gen. 2:8*), lijo (*Gen. 2:16*), le mosali (*Gen 2:22*).

Bala Genese 2:15–17. Boikarabello ba monna tlhohlong le ho Molimo ke bofe? Maikarabello aa a mabeli a nyallana joang?

Boikarabello ba pele ba motho bo malebana le tlhaho ea tikoloho eo Molimo a 'mehileng ho eona: “ho e lema le ho e lebela” (*Gen. 2:15*). Kutu-ketso ‘avad, “ho hlokomela,” le bontša mosebetsi. Ha hoa lekana ho fumana mpho feela. Re lokela ho e sebetsa le ho etsa hore e be molemo—eleng thuto eo Jesu a ileng a e pheta setšoantšong sa hae sa litalenta (*Matt. 25:14–30*). Kutu-ketso *shamar*, “ho boloka,” e bontša boikarabello ba ho boloka seo u se fuoeng.

Boikarabello ba bobeli bo malebana le lijo tsa hae. Re lokela ho hopola hore Molimo o li file batho (*sheba Gen. 1:29*). Molimo o boetse a re ho eena “ ‘haele lifate tsohle tsa tšimo u tla li ja’ ” (*Gen. 2:16*). Batho ha b’a etsa lifate, ekasitana le tsona lijo tse ho tsona. E n’e le mpho, mpho ea mohau.

Empa hape ho na le molao mona: ba ne ba tla amohela le ho natefeloa ke mpho ea Molimo ea mosa ea “ ‘lifate tsohle.’ ” E le karolo ea mohau ona, leha ho le joalo, Molimo o kenyeletsa thibelo. Ba se je se seng sa lifate. Ho natefeloa ntle le thibelo e itseng ho ka isa lefung. Motheo ona o ne o nepahetse serapeng sa Edene, 'me le kajeno o ntse o le teng linthong tse ngata.

Boikarabello ba boraro ba motho bo malebana le mosali, mpho ea Molimo ea boraro: “monna o tla tlohela ntat’ae le ’m’ae, o tla khomarela mosali oa hae” (*Gen. 2:24*). Polelo ena e sa tloaelehang ke phatlatso e matla e bontšang boikarabello ba motho malebana le selekane sa lenyalo le sepheo sa ho ba “nama e le ’ngoe” eleng hore motho a le mong (*bapisa le Matt. 19:7–9*).

Lebaka la hore e be ke monna (eseng mosali) ea sieang batsoali ba hae e ka 'na eaba ke ka baka la Bible la ho sebelisa lentsoe la botona ho bontša batho bohle; ka hona, mohlomong e ka nna eaba taelo ena e boetse e sebetsa le ho mosali. Leha ho le joalo, tlamahano ka lenyalo, leha e le mpho e tsoang ho Molimo, le fupere boikarabello ba motho hang hoba a fuoe mpho ena, boikarabello bo holima monna le mosali ba ho phethahatsa mpho ena ka botšepahi.

Nahana ka tsohle tseo u li filoeng ke Molimo. Maikarabello a hao ho tsona ke afe?

Nahanisisa ka Botebo: Bala Ellen G. White, “Science and the Bible,” maq. 128, 129, ho *Education*; “Thloleho,” ho *Litaba tsa Topollo*, maq. 21, 22.

“Kaha buka ea tlhaho le buka ea tšenolo li na le setempe sa moetsi a le mong, ha ho ka moo li ka se nyallaneng kateng. Ka mekhoa e fapa-fapaneng, le lipuo tse fapaneng, li paka li 'nete tse kholo tse tšoanang. Saense e lutse e sibolla meeka e mecha; empa liphuputsong tsa eona ha e tlise letho leo e bang le utluisisoa hantle, le hohlanang le tšenolo e halalelang. Buka ea tlhaho le Lentsoe le ngotsoeng li'a hlahosana. Li etsa hore re be haufi le Molimo ka ho re ruta se itseng ka melao eo a sebetsang ka eona.

“Leha ho le joalo, likutloisiso tse nkiloeng li 'neteng tse bonoeng tlhohlong, li qeteletse li tlisa khohlano pakeng tsa saense le tšenolo; joale e le ho leka ho tlisa nyallano, botoloki ba Mangolo bo sothiloe ho iphapanetsa le ho senya matla a Lentsoe la Molimo. Thuto ea histori ea majoe ke e 'ngoe e bonahetseng e hanana le botoloki ba rekote ea Moshe ea tlhohleho. Thuto ena e supa ha ho nkile limillione-millione tsa lilemo ho etsa lefatše ka hleke-hleke; joale e le ho leka ho etsa hore Bibe e nyallane le ho sena seo ho thoeng ke tšenolo ea saense, ho nkuoa matsatsi a tlhohleho a nkile limillione tsa lilemo, tse sa feleng.

“Kutloisiso ena ha e na motheo. Rekote ea Bibe e nyallana le lithuto tsa tlhaho.”—Ellen G. White, *Education*, maq. 128, 129.

Lipotso tsa ho Qoqoa:

❶ Ke hobaneng ha boleng ba tumelo ea rona bo ka ameha ebang re nka lipale tsena tsa tšimolo e le litšomo, tse mpang li reretsoe ho re fa lithuto tse tataisang semoea sa rona empa e se hore li fela li etsahetse? Ke lintho life ka Bibeleng tse bontšang hore sengoli sa Bibe se ne se tseba hore liketsaholo tsena li teng historing, hantle fela joaloka lipale tse ling tse ka bukeng ea Genese? Bopaki ba Jesu ke bo feng ka 'nete ea histori lipaleng tsee?

❷ Ke sefe seo pale ea Genese e re rutang sona malebana le bohlokoa ba ho ba liqhoku tse 'nete tsa lefatše la rona, ha ka nako e tšoanang re qoba kotsi ea ho iphumana re khumamela tlhaho ka boeona, ho e na le ho khumamela 'Mopi, eleng qholotso e teng? (*Sheba Baro. 1:25.*)?

❸ Ho sa natsoe k moo sebe se tamukantseng tlhohleho kateng ka likete-kete tsa lilemo, ke ka tsela life botle, ho makatsa le boholo ba tlhohleho “e ntle haholo” li ntseng li iponahatsa le ho rona kajeno, li buoang le rona ka tsela tse matla tsa molemo le matla a Molimo?